

Den bedrägliga Palmekommissionen

Delaktig i polisiär korruptionshärva

HANS LILJESON

Jurist

Pensionerad advokat

Sedan ovedersägliga bevis framkommit om att statsminister Olof Palme inte blev mördad är det av intresse att belysa varför detta skall döljas. När det på 1980-talet ryktades att statsministern ådragit sig en allvarlig HIV-infektion var detta något som riskerade att bli en svår politisk belastning för socialdemokraterna. Det krävdes därför extraordinära åtgärder från statsmaktens sida för att uppgifterna om statsministerns hälsotillstånd inte skulle komma till medborgarnas och omvärldens kännedom.

Efter noggranna förberedelser fick förre Säpochefen **Hans Holmér** därför uppdraget att 1986 arrangera "teatermordet" på Sveavägen. Ambassadör **Carl Lidbom** arrangerade i anslutning därtill Palmes hemliga flykt till utlandet med bistånd av Frankrikes president **François Mitterrand**. Officiellt var Sveriges statsminister således död och måste begravas. "Teatermordet" blev första akten i ett svenskt ödesdrama.

En internationellt beprövad metod att dölja händelser, som kan vara besvärande för ett lands styrande politiker, är att tillsätta kommissioner med pålitliga ledamöter i syfte att vilseleda och förvirra. I Sverige har vi haft tre sådana, den senaste kallad Palmekommissionen, efter namnbyte Granskningskommissionen. Dess rapport på över tusen sidor har beteckningen **SOU 1999:88**. Signifikant är att de regimtrogna journalisterna **Lars Borgnäs** och **Gunnar Wall** nyligen krävt tillsättande av en ny "oberoende" kommission.

Desinformation

För att avleda frågor om Palmes hälsotillstånd och frammana bilden av en frisk och välmående statsminister krävdes redan från början samordnad desinformation. För **Ingvar Carlsson** gällde således att vid minneshögtiden i Stadshuset 15 mars 1986 i sin parentation framhålla att "Olof Palmes kraft var obruten, hans entusiasm stark och levande."

Palmekommissionen tog upp denna tråd vid ett internt möte den 26 april 1995 hos Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) i Linköping. Obducen-ten **Kari Ormstad** höll en föreläsning om det hemliga obduktionsprotokollets innehåll följt av en frågestund. Hon berättade inledningsvis från obduktionen att "Det vi fann var en välnärd och fysiskt frisk äldre, medelålders man". Kommissionen nappade på detta och skriver i sin rapport (s.197): "Olof Palme var vid god hälsa vid sitt frånfälle." Däremot skrev kommissionen inget om frågestundens regisserade samtal.

Enligt en icke sekretessbelagd del av de regisserade samtalen uttryckte kommissionens sekreterare sin förvåning över en uppgift om att Palme led av en relativt allvarlig sjukdom. Hans fråga besvarades av Ormstad: "Ja, han vårdades för en lindrig men kronisk njuråkomma. Han gick alltså privat hos någon nefrolog, njurspecialist, men det var ingen åkomma som skulle göras någonting åt." På frågan om åkomman hade något namn svarade Ormstad: "Någon form av "interstitiell nefrit", tror jag. Tror jag, för den här doktorn som hade hand om honom bad att få kopia av obduktionsprotokollet. Han ville avsluta ärendet i sin akt. Det fick han inte, utan vi gav en kopia av njurbeskrivningen och njurmikrot och tyckte att det var det han hade bruk för och inget annat."

Påhittad njurspecialist

"Den här doktorn" var den kände medicinprofessorn **Elias Bengtsson**, som 1965-1984 var chef och överläkare vid **Roslagstulls sjukhus** som expert på infektionssjukdomar och HIV. Han var inte verksam som njurspecialist. Om han skulle ha fått en kopia av Palmes falska obduktionsprotokoll riskerades att han kunde upptäcka förfalskningen, eftersom protokollet saknade

uppgifter om sådana organförändringar som förekommer vid HIV men som kunde ha funnits noterade i hans sjukhusjournal rörande Palme.

Vid mötet frågade polisens spaningsledare **Hans Ölvebro**: "Den här läkaren, jobbede han på Roslagstull?" vartill Ormstad svarade: "Det gjorde han nog." Ölvebro trodde sig veta att Palme tidigare varit intagen på Roslagstulls sjukhus efter besök i Indien där han kunde ha ådragit sig en parasitinfektion. Ormstad svarade: "Parasit-grej, ja". Här undviks varje antydning om en allvarlig HIV-infektion genom att man i stället pratar om en bagatellartad njuråkomma och parasiter. Härtill ett uttalande av den medicinska sakkunskapen: "Djurparasiter inom njuren äro sällsynta och saknar större betydelse".

Sjukdomssymtom

Det kan inte ha undgått kommissionen att Palme 1985-86 var långt ifrån frisk och välmående. Palmes depressioner och dåliga allmäntillstånd var vid denna tid kända förhållanden, som även finns dokumenterade i senare litteratur om statsministern. Ett kapitel i **Kjell Östbergs När vinden vände** (2009) har rubriken *Den stora tröttheten*. Han skriver om Palme under hans sista år (s.370 ff): "Trött, Trött, trött och utflippad. Totalt slutkörd. Sliten och okoncentrerad." Hösten 1985 tilltog tröttheten och några av de närmaste medarbetarna "var överens om att Palme verkade slut. Han var oberäknelig, brast i koncentration." Under ett möte med internationella socialdemokrater "satt han i plenum, omväxlande slö och passiv å ena sidan och med spastiska ryckningar och krampor å den andra"(s.372) Enligt en annan medarbetares dagboksanteckningar från en sammankomst på Harpsund "framstod OP i sitt nuvarande tillstånd ännu mer som en förbrukad och sluddrande gubbe"(s.373).

Östberg tillägger: "I Palmes omgivning spekulerades det nu öppet om hans psykiska hälsa och om det skulle vara möjligt att förmå honom att tillfälligt träda tillbaka".

Christer Isaksson skriver i *Palme privat* (1995 s.238): "Olof Palme var mycket trött och nästintill slutkörd vintern 1985-86, och flera vänner som då träffade honom gör i efterhand bedömningen att han var på väg att lämna sitt jobb."

Enligt **Jens Lundgren** m.fl.: *Hiv och aids* (1993 s.41) kan hiv på sikt medföra hjärnförändringar vars "förlopp är oftast smygande med långsamt progredierande kognitiva symtom som koncentrations-svårigheter, försämrat minne och trötthet." Man talar i dessa fall om hiv-demens. **Lars Moberg**: *Hiv och aids* (2000 s.95) upplyser att av symtomen vid s.k. primär hivinfektion beräknas trötthet förekomma i 66 procent av fallen. Mer om Palmes hälsotillstånd i **Claes Hedbergs** bok *En oväntad vändning* (2017 s.429-436).

Falskt om ett tyskt utlåtande

Strax efter "teatermordet" hade Holmér låtit sända de två på Sveavägen upphittade "mordkulorna" jämte makarna Palmes kläder med kulhål till **Bundeskriminalamt (BKA)** i Wiesbaden för kriminalteknisk undersökning. Enligt en av de tyska experternas utlåtanden hade skotten avlossats på ett avstånd av 10-30 cm mot Olof Palme och 70-100 cm mot Lisbeth Palme. Enligt ett annat expertutlåtande fanns emellertid inga spår av blod eller kroppsvävnad på kulorna, vilka följaktligen inte hade använts för något mord. De tyska utlåtandena måste därför undanhållas offentligheten och kommissionen skriver lögnaktigt (s.149) att skottavstånden "har fastslagits av Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL)." I tingsrättens dom 1989 i brottmålet mot **Christer Pettersson** åberopas naturligtvis det tyska originalutlåtandet om skottavstånden.

Holmér blir lyrisk när han i sin bok *Olof Palme är skjuten!* (1988) skildrar hur den legendariske brottsplatsundersökaren **Wincent Lange** kärleksfullt följer "mordkulornas" öden och äventyr under deras resa ute i världen. Till Tyskland beordrades samtidigt kommissarien **Inge-mar Krusell**, biträdande spaningsledare i Palmegruppen. I sin bok *Palmemordets nakna fakta* (1998) beskriver han stolt sitt uppdrag att under ett par månader vara sambandsman mellan spaningsledningen i Stockholm och BKA i Wiesbaden. Det

gällde att på plats hålla ett öga på de tyska brottsutredarnas undersökningar av kulorna och makarna Palmes kläder så att det inte upptäcktes att det handlade om förfalskat bevismaterial.

Kommissionen hade beröringsskräck för nästan allt som handlade om BKA men nämner i rapporten (s.252) hur man av BKA fick låna den signalementsmaskin som användes för att framställa den s.k. fantombilden av en gärningsman. Den svenska polisens bravad att lura de tyska experterna vid BKA:s kriminaltekniska institut att tro sig medverka i utredningen av ett mordfall var inte något att skryta med i rapporten.

Granskningskommissionens rapport **SOU 1999:88** är daterad 29 juni 1999. Den är jämte ordföranden undertecknad av de fyra ledamöterna med **Inga-Britt Ahlenius** som första namn. Var ledamöterna ovetande om kommissionens ändamål att vara en *cover-up* för "teatermordet"? Var de dessutom ovetande om Palmes sjukdom och den bedrägliga verksamhet som svensk polis bedrev i Tyskland på anstiftan av Holmér? Några historiskt viktiga frågor som det syns angeläget att få besvarade.

"Teatermordet" var inte bara en statskupp med ett antal verkliga mord i släptåg. Det gav också upphov till Sveriges största polisiära korruptionshärva. Ahlenius anade oråd i ett brev 11 mars 1996 till kommissionens dåvarande ordförande **Sigvard Marjasin**. Hon skriver: "Vi kvalitetssäkrar inte polisens utsagor eller information, vilket är elementärt i varje utredningsarbete. Vi har alltså metodmässigt redan från början gjort oss till polisens fångar."

Kuppmakarna och deras polismakt omintetgjorde alla försök att få en verklig granskning till stånd. Kommissionen tvingades löpa linan ut. Mörkläggningen fortsätter och Sverige är inte längre en rättsstat.

**"Vi ville inte veta,
därför förstod vi inget
och därför gjorde vi inget"**

Dubbelspel och Statskupp?

I boken "Palmemordets hemliga scenario" skildras vad författaren – juristen och pensionerade advokaten **Hans Liljeson** – funnit vara ett osannolikt dubbelspel i regi av osynliga makthavare. Parisambassadören **Carl Lidbom** var den som genom sina undvikande svar vid en lunch i Paris ledde Liljeson in på detta spår.

Kan beställas på e-postadressen: order@dsm.nu Det går också att skriva till adressen nedan.

**DeSaMeK
Publishing AB**

Box 99
563 22 GRÄNNA